

אלגברה ליניארית 1 - שיעור חזרה

למה תלוי, מועד ה', שאלה 3

תהי $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ הפיכה. הוכיחו כי קיימת $B \in \mathbb{R}^{n \times n}$ כך ש- $\text{rank}(B) = 1$ וגם $\det(A+B) = 1$.

פתרון:

A הפיכה $\Leftrightarrow \det(A) \neq 0$

ניקח לדוגמה - $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \leftarrow$ אפשר לבחור $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \leftarrow B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$

$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \leftarrow ?$

$$B = \begin{pmatrix} \text{---} & u & \text{---} \\ \text{---} & 0 & \text{---} \\ & \vdots & \\ \text{---} & 0 & \text{---} \end{pmatrix}$$

$$A+B = \begin{pmatrix} \text{---} & R_1(A)+u & \text{---} \\ \text{---} & R_2(A) & \text{---} \\ & \vdots & \\ \text{---} & R_n(A) & \text{---} \end{pmatrix}$$

$$\det(A+B) \stackrel{\text{ממשותף}}{=} \det(A) + \det \begin{pmatrix} \text{---} & u & \text{---} \\ \text{---} & R_2(A) & \text{---} \\ & \vdots & \\ \text{---} & R_n(A) & \text{---} \end{pmatrix} = (*)$$

ניקח $u = \alpha R_1(A)$ ונקיף

$$(*) = \det(A) + \det \begin{pmatrix} \text{---} & \alpha R_1(A) & \text{---} \\ \text{---} & R_2(A) & \text{---} \\ & \vdots & \\ \text{---} & R_n(A) & \text{---} \end{pmatrix} = \det(A) + \alpha \det(A) = (1+\alpha) \det(A) \neq 0$$

$$\alpha = \frac{1}{\det(A)} - 1 \quad \Leftrightarrow (1 + \alpha) \cdot \det(A) = 1 \quad \text{ר' 311}$$

$$\text{rank}(B) = 0 \Leftrightarrow B = 0 \quad \Leftrightarrow \alpha = 0 \quad ? \det(A) = 1 \quad \text{רק קרה נ"ל}$$

מ"ל, ל"ו B נ"ל - $\det(A) + 1$ רק

$$B = \begin{pmatrix} - & (\frac{1}{\det(A)} - 1) R_2(A) & - \\ - & 0 & - \\ - & \vdots & - \\ - & 0 & - \end{pmatrix}$$

$$\det(A+B) = 1, \quad \text{rank}(B) = 1 \quad \text{sk1}$$

$$B = \begin{pmatrix} - & R_2(A) & - \\ - & 0 & - \\ - & \vdots & - \\ - & 0 & - \end{pmatrix} \quad \text{נ"ל} \quad - \underline{\underline{\det(A) = 1}} \text{ רק}$$

$$\det(A+B) = \det \begin{pmatrix} - & R_1(A) + R_2(A) & - \\ - & R_2(A) & - \\ - & \vdots & - \\ - & R_n(A) & - \end{pmatrix} =$$

$$\xrightarrow{\text{ל"ל: פ"ר}} = \det(A) + \underbrace{\det \begin{pmatrix} - & R_2(A) & - \\ - & R_2(A) & - \\ - & \vdots & - \\ - & R_n(A) & - \end{pmatrix}}_0 = 1$$

$A = \text{adj}(2A)$ $A \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ הנקודה $A \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ הנקודה

$A = \text{adj}(-2A)$ $A \in \mathbb{C}^{4 \times 4}$ הנקודה $A \in \mathbb{C}^{4 \times 4}$ הנקודה

פתרון:

$\text{adj}(2A) = \det(2A) \cdot (2A)^{-1} \leftarrow A \text{ הנקודה} \leftarrow 2A \text{ הנקודה}$

$2^3 \cdot \det(A) \cdot \frac{1}{2} \cdot A^{-1} = 4 \cdot \det(A) \cdot A^{-1} = A$

$A^2 = 4 \cdot \det(A) \cdot I_3 = \begin{pmatrix} 4 \det(A) & 0 & 0 \\ 0 & 4 \det(A) & 0 \\ 0 & 0 & 4 \det(A) \end{pmatrix}$

הנקודה של $\det$ (הנקודה)

$\det(A^2) = \det(4 \cdot \det(A) \cdot I)$
 $\det(A)^2 = 4^3 \cdot \det(A)^3$
 $\det(A) = \frac{1}{64}$

$\det(\alpha A) = \alpha^n \det(A)$

$A = \alpha I = \begin{pmatrix} \alpha & 0 & 0 \\ 0 & \alpha & 0 \\ 0 & 0 & \alpha \end{pmatrix}$ $\alpha = \frac{1}{4}$

$\alpha^3 = \det(A) = \frac{1}{64} \Rightarrow \alpha = \frac{1}{4}$

$A = \frac{1}{4} I$ $A \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$

$\text{adj}(2A) = \text{adj}\left(\frac{1}{2} I\right) = \det\left(\frac{1}{2} I\right) \cdot \left(\frac{1}{2} I\right)^{-1} = \frac{1}{8} \cdot (2I) = \frac{1}{4} I = A$

$\text{adj}(\alpha A) = \alpha^{n-1} \cdot \text{adj}(A)$

$A = \text{adj}(-2A)$ $A \in \mathbb{C}^{4 \times 4}$

$\text{adj}(A) = \det(A) \cdot A^{-1}$

$A = \beta I$ $A \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$

$$\beta A = \text{adj}(-2A) = \text{adj}(-2\beta I) = \det(-2\beta I) \cdot (-2\beta I)^{-1} = (-2\beta)^4 \cdot \frac{1}{-2\beta} I = (-2\beta)^3 I$$

$$\beta = \pm \sqrt{-\frac{1}{8}} = \pm \sqrt{\frac{1}{8}} i \iff \beta^2 = -\frac{1}{8} \iff \beta = (-2\beta)^3 = -8\beta^3$$

$\beta \neq 0$
כיוון A כי

4 אגז, ק, נ, א, נ

כיוון $B = \{1+x^2, -1+x, x-x^2\}$
 $\mathbb{R}_2[x]$ על

$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \end{pmatrix}$ (מטריצה)

$[T]_B^B = A$ T הפונקציה המסוימת

$A = [I]_C^B$ C בסיס אחר

$T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]_k$ פונקציה

$$\begin{pmatrix} [T(1+x^2)]_B & [T(-1+x)]_B & [T(x-x^2)]_B \end{pmatrix} = [T]_B^B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$[T(1+x^2)]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix} \implies T(1+x^2) = 1 \cdot (1+x^2) - 1 \cdot (-1+x) + 2 \cdot (x-x^2) = 1+x^2 + 1 - x + 2x - 2x^2 = 2+x-x^2$$

$$[T(-1+x)]_B = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \implies T(-1+x) = 2(1+x^2) + 1 \cdot (x-x^2) = 2+x+x^2$$

$$[T(x-x^2)]_B = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow T(x-x^2) = -1+x$$

אם $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ אז $a+bx+cx^2 \in \mathbb{R}_2[x]$ יהיה

$$\alpha(1+x^2) + \beta(-1+x) + \gamma(x-x^2) = a+bx+cx^2$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 0 & a \\ 0 & 1 & 1 & b \\ 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - R_1} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 0 & a \\ 0 & 1 & 1 & b \\ 0 & 1 & -1 & c-a \end{array} \right) \longrightarrow$$

$$\xrightarrow{\substack{R_1 \leftarrow R_1 + R_2 \\ R_3 \leftarrow R_3 - R_2}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 1 & a+b \\ 0 & 1 & 1 & b \\ 0 & 0 & -2 & c-a-b \end{array} \right) \longrightarrow$$

$$\longrightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 1 & a+b \\ 0 & 1 & 1 & b \\ 0 & 0 & 1 & \frac{a+b-c}{2} \end{array} \right) \longrightarrow$$

$$\longrightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & \alpha \\ 0 & 1 & 0 & \beta \\ 0 & 0 & 1 & \gamma \end{array} \right) \begin{array}{l} \longleftarrow \alpha = \\ \longleftarrow \beta = \\ \longleftarrow \gamma = \end{array}$$

$$T(a+bx+cx^2) = \alpha T(1+x^2) + \beta T(-1+x) + \gamma T(x-x^2)$$

$$A = [I]_C^B$$

||

$$\left(\begin{array}{c|c|c} | & | & | \\ [1+x^2]_C & [-1+x]_C & [x-x^2]_C \\ | & | & | \end{array} \right)$$

אם A היא מטריצה 3×3 אז A^{-1} קיימת?

ע"פ מטריצה ההיפוכא

$$A^{-1} = [I]_B^C = \left(\begin{array}{c|c} [v_1]_B & [v_2]_B & [v_3]_B \end{array} \right) \quad C = \{v_1, v_2, v_3\}$$

ע"פ הרכיבים מהם נבנתה, נקודת הכוונה: $(A|I)$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \leftarrow R_2 + R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 - 2R_1}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right) \longrightarrow$$

$\underbrace{\hspace{100px}}_A$
 $\underbrace{\hspace{100px}}_I$

$$\xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & -2 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right) \longrightarrow$$

$$\xrightarrow{R_2 \leftarrow -\frac{1}{3}R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{2}{3} & 0 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right) \longrightarrow$$

$$\xrightarrow{\substack{R_1 \leftarrow R_1 - 2R_2 \\ R_3 \leftarrow R_3 - 2R_2}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -\frac{1}{3} & 0 & \frac{2}{3} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{2}{3} & 0 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{3} & 1 & \frac{2}{3} \end{array} \right)$$

A^{-1}

$$\left(\begin{array}{c|c|c} [v_1]_B & [v_2]_B & [v_3]_B \end{array} \right) = [I]_B^C = \left(\begin{array}{ccc} -\frac{1}{3} & 0 & \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} & 0 & -\frac{1}{3} \\ -\frac{1}{3} & 1 & \frac{2}{3} \end{array} \right) \text{ } \rho \delta$$

$$[v_1]_B = \begin{pmatrix} -\frac{1}{3} \\ \frac{2}{3} \\ -\frac{1}{3} \end{pmatrix} \Rightarrow v_1 = -\frac{1}{3}(1+x^2) + \frac{2}{3}(-1+x) - \frac{1}{3}(x-x^2) = -1 + \frac{1}{3}x$$

$$v_2 = x - x^2$$

$$v_3 = \frac{2}{3}(1+x^2) - \frac{1}{3}(-1+x) + \frac{2}{3}(x-x^2) = 1 + \frac{1}{3}x$$

$$C = \left\{ -1 + \frac{1}{3}x, x - x^2, 1 + \frac{1}{3}x \right\}$$

מבחן וטלר, מוצי'א, שורה 2

$$A \in \mathbb{R}^{5 \times 5}$$

$$CF(A) = \text{הצורה הקטנטה, rank} = \text{דרגה}$$

הוכיחו/ הפריטו:

א. ה- $CF(A)$ יש שורה אפסים $\Leftrightarrow$ ה- $CF(A^2)$ יש שורה אפסים.

פתרון: כיון ש- A יבועה, A הפיכה $\Leftrightarrow$ ה- $CF(A)$ אין שורה אפסים $\Leftrightarrow CF(A) = I_n$

משתנה חופש

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ה- $CF(A)$ יש שורה אפסים $\Leftrightarrow A$ לא הפיכה

$\Uparrow$

ה- $CF(A^2)$ יש שורה אפסים $\Leftrightarrow A^2$ לא הפיכה

אם מטריצה יש עמודה אפסים - היא לא הפיכה. זה הפך!
 כלומר, יש מטריצה לא הפיכה בה עמודה אפסים.
 אם A מצוקה (וקטנטה): A לא הפיכה $\Leftrightarrow$ יש ה- A שורה אפסים

ה. אם ה- $CF(A)$ יש בדוק שתי שורות אפסים, אז גם

ה- $CF(A^2)$ יש בדוק שתי שורות אפסים.

הפוכה:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & & & & \\ & 1 & & & \\ & & 1 & & \\ & & & 0 & \\ & & & & 0 \end{pmatrix}$$

$$A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

✓

$$A \in \mathbb{R}^{5 \times 5}$$

$$A^2 \neq 0$$

st rank(A) > 2 pk . 2

דיון:

$$A^2 = 0 \text{ אולי נ'י}$$

$$A \cdot A = A \cdot \begin{pmatrix} | & & | \\ C_1(A) & \dots & C_5(A) \\ | & & | \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A \cdot C_1(A) & \dots & A \cdot C_5(A) \end{pmatrix} = 0$$

$$C(A) \subseteq N(A) \Leftrightarrow C_i(A) \in N(A) \Leftrightarrow A \cdot C_i(A) = 0$$

$$\downarrow$$

$$\dim C(A) \leq \dim N(A) = 5 - \dim C(A) = 5 - \text{rank}(A)$$

rank(A)   ↑   rank(A)

$$2 \text{rank}(A) \leq 5 \longrightarrow \text{נ'י}$$

$$\text{rank}(A) = 4 \text{ st } \text{rank}(A^2) = 4 \text{ pk } . ?$$

$$4 = \text{rank}(A^2) \leq \text{rank}(A) \leq 5$$

$$\uparrow$$

$$\text{rank}(AB) \leq \text{rank}(A), \text{rank}(B)$$

$$\text{rank}(A^2) = 5 \leftarrow \text{אולי} \quad A^2 \leftarrow \text{אולי} \quad A \leftarrow \text{rank}(A) = 5 \text{ pk}$$

. נ'י

יש מערכת משוואות n^2 משתנים, היא מאובחנת ויש בה

$\dim W = n^2 - n$ מספר משתנים חופשיים, $n^2 - n$

נצטרף - $n=2$

$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in \mathbb{F}^{2 \times 2} \mid \begin{pmatrix} a \\ c \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} b \\ d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in \mathbb{F}^{2 \times 2} \mid \begin{matrix} a+b=0 \\ c+d=0 \end{matrix} \right\}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} a & b & c & d & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right) \leftarrow$$

ב. הוכיחו/תפרטו: אם $A, B \in W$ מתקיים $A \cdot B \in W$?

$$\sum_{j=1}^n C_j(AB) = \sum_{j=1}^n A \cdot C_j(B) = A \cdot \sum_{j=1}^n C_j(B) = A \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} = 0$$

↑
 $B \in W$

. $AB \in W$ מספיק

ג. הוכיחו/תפרטו: אם $A, B \in W$ מתקיים $\dim(N(A) \cap N(B)) \geq 1$.

תוכחה:
אם

$$A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} = \sum_{j=1}^n C_j(A) = 0$$

↑
 $A \in W$

. $\begin{pmatrix} 1 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} \in N(A) \cap N(B)$ מספיק

מפתח, מפתח, מפתח $\mathbb{R}^2$ ו-4

תהי $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}^{2 \times 2}$ ויהי

$\mathbb{R}_2[x]$ בסיס $B = \{1, 1+x, x+x^2\}$

$\mathbb{R}^{2 \times 2}$ בסיס $C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\}$

בנוסף נתונה המטריצה $\mathbb{R}^{3 \times 3}$

$$[T]_C^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ע. האם קיים בסיס D של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ ומהו?

$$? [T]_D^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$[T]_D^B = \underbrace{[I]_D^C}_{\text{מטריצה בסיס}} \cdot [T]_C^B$$

כל D מתאימה

$$D = \{A_1, A_2, A_3, A_4\}$$

$$[T]_D^B = \dots$$

$$\Rightarrow \left. \begin{aligned} T(1) &= A_1 \\ T(1+x) &= A_2 \\ T(x+x^2) &= A_1 + A_2 \end{aligned} \right\}$$

$A_2 = T(1+x), A_1 = T(1)$ נכון שכן $T(x+x^2) = T(1) + T(1+x)$

כל D בסיס של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ מתאימה

אתר, אי-אפשר למצוא מטריצה כזו.

האם זה נכון? מה נשמך של $[T]_C^B$

$$[T(1)]_C = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, [T(1+x)]_C = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, [T(x+x^2)]_C = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

והשווין הם לא מתקיים. (כי $v=w \Leftrightarrow [v]_C = [w]_C$)

זה לא מתקיים - אם אין בסיס כזה.

? $[T]_C^F = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ האם קיים בסיס F של $\mathbb{R}_2[x]$ שלפיו

מתון:

אם היה בסיס כזה,

$$[T]_C^B = [T]_C^F \cdot [I]_F^B$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} * & * & * \\ * & * & * \\ * & * & * \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} * & * & * \\ * & * & * \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

חסת'הו.

$$R_i(AB) = R_i(A) \cdot B$$

$$\begin{pmatrix} -R_1(A) - \\ \vdots \\ -R_m(A) - \end{pmatrix} \cdot B = \begin{pmatrix} -R_1(A) \cdot B - \\ \vdots \\ -R_m(A) \cdot B - \end{pmatrix}$$